

Nõukogu järeldused, 22. mai 2008, mitmekeelsuse kohta

(2008/C 140/10)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse:

1. Lissabonis 23.–24. märtsil 2000. aastal kokku tulnud Euroopa Ülemkogu järeldusi, millega hõlmati võõrkeeled Euroopa raamistikuga, milles nähakse ette põhioskuste arendamine elukestva õppe jooksul ⁽¹⁾;
2. Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 22, milles tunnustatakse põhimõtet, et liit austab kultuurilist, usulist ja keelelist mitmekesisust ⁽²⁾;
3. Barcelonas 15.–16. märtsil 2002. aastal kokku tulnud Euroopa Ülemkogu järeldusi, milles kutsuti üles võtma lisa-meetmeid põhioskuste taseme parandamiseks, eelkõige õpetades kõikidele inimestele kahte võõrkeelt alates väga varasest east ⁽³⁾;
4. komisjoni 24. juuli 2003. aasta teatist „Keeleõppe ja keelelise mitmekesisuse edendamine: tegevuskava aastateks 2004–2006“ ⁽⁴⁾ ja hilisemat komisjoni aruannet 25. septembrist 2007 kõnealuse tegevuskava rakendamise kohta ⁽⁵⁾;
5. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta otsust nr 2241/2004/EÜ kvalifikatsioonide ja pädevuste läbi-paistvuse ühtse ühenduse raamistiku kohta (Europass) ⁽⁶⁾;
6. komisjoni 22. novembri 2005. aasta teatist „Uus mitmekeelsuse strateegia“, mis hõlmab keeleõppe ja kodanikega suhtlemise edendamise alast tegevust nii liidusiseselt kui -väliselt ⁽⁷⁾;
7. nõukogu 19. mai 2006. aasta järeldusi Euroopa keeleoskuse näitaja kohta ⁽⁸⁾, milles kinnitati taas, et võõrkeelte oskus, samuti rahvaste vastastikuse üksteisemõistmise edendamisele kaasaaitamine, on mobiilse tööjõu ja Euroopa Liidu majanduse konkurentsivõime soodustamise eeltingimus;
8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta soovitus 2006/962/EÜ võtmepädevuste kohta elukestvas õppes ⁽⁹⁾, milles ühe sellise pädevusena tuuakse välja võõrkeeltes suhtlemise oskus;

⁽¹⁾ Dok SN 100/00, punkt 26, lk 9.

⁽²⁾ ELT C 364, 18.12.2000, lk 13.

⁽³⁾ Dok SN 100/02, punkt 44, lk 19.

⁽⁴⁾ Dok 11834/03.

⁽⁵⁾ Dok 13346/07.

⁽⁶⁾ ELT L 390, 31.12.2004, lk 6.

⁽⁷⁾ Dok 14908/05.

⁽⁸⁾ ELT C 172, 25.7.2006, lk 1.

⁽⁹⁾ ELT L 394, 30.12.2006, lk 10.

9. nõukogu 16. novembri 2007. aasta resolutsiooni kultuuri-valdkonna tegevuskava kohta ⁽¹⁰⁾, milles kuulutatakse mitmekeelsus üheks esmatähtsaks tegevusvaldkonnaks kultuuripärandi edendamisel

ning pidades silmas 15. veebruaril 2008. aastal toimunud mitmekeelsust käsitletud ministrite konverentsil peetud arut-elusid.

LEIAB, et:

- suurenenud liikuvuse, rände ja üleilmastumise tulemusel on keeleline ja kultuuriline mitmekesisus saanud igapäevaseks nähtuseks üha suurema arvu Euroopa kodanike ja ettevõtete jaoks;
- keelteoskust läheb vaja kõikidel ELi kodanikel terve elu jooksul, võimaldades neil nautida liidu piires vaba liikumise-ga kaasnevaid majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi hüvesid;
- eri sidusrühmade järjestikused aruanded ja soovitused on näidanud, et Euroopa ühiskonnas ei võeta keelte õppimise vajadust piisavalt arvesse;
- ühiste ELi poliitikavaldkondade raames mitmekeelsusele ja teistele keelepoliitika küsimustele omistatud tähtsus tingib, et nendele küsimustele pööratakse vajalikku tähelepanu ning et Euroopa institutsioonid rõhutaksid uuesti oma pikaajalist pühendumust keeleõppe ja keelelise mitmekesisuse edenda-misele.

KINNITAB, et:

1. mitmekeelsuse poliitika hõlmab keelte majanduslikud, sot-siaalsed ja kultuurilised aspektid elukestva õppe perspektiivis;
2. tuleb säilitada Euroopa keeleline mitmekesisus ja austada täie-likult keeltevahelist võrdsust; Euroopa Liidu institutsioonid peaksid nende eesmärkide saavutamisel etendama tähtsat rolli;
3. keelteoskus muudab inimese isikliku ja kultuurilise elu rikka-maks ning see on üks põhioskus, mille Euroopa kodanikud peavad omandama, et aktiivselt osaleda Euroopa teadmiste-ühiskonnas; samuti soodustab keelteoskus liikuvust, hõlbustab ühiskonda integreerumist ja suurendab ühtekuulu-vustunnet;

⁽¹⁰⁾ ELT C 287, 29.11.2007, lk 1.

4. kuna keeleõppe vajadused on tulenevalt iga inimese huvidest, tööst ja kultuuritaustast erinevad, peaks õppijatel olema võimalus valida võimalikult paljude keelte hulgast ning keeleõpet peaksid toetama uued tehnoloogiad, innovatiivsed lähenemisviisid ja õppeasutustevaheline koostöö;
5. majanduskasvu ja konkurentsivõime soodustamiseks on tähtis, et Euroopa säilitaks piisavad alusteadmised muudest ülemaailmse kasutusega keeltest kui Euroopa keeled. Samal ajal tuleks teha jõupingutusi selleks, et säilitada Euroopa keelte positsioon rahvusvahelisel areenil;
6. õppe kvaliteet on tähtis igas vanuses edukaks õppimiseks, mistõttu tuleks teha jõupingutusi tagamaks, et keeleõpetajad oskaksid põhjalikult õpetatavat keelt, et neil oleks juurdepääs kõrgekvaliteedilisele alus- ja jätkuõppele ja et neil oleks kultuuridevahelise suhtlemise oskus. Keeleõpetajate koolituse osas tuleks aktiivselt toetada ja soodustada liikmesriikidevahelisi vahetusprogramme;
7. sisserändajate edukaks integreerimiseks tuleks neile anda piisavalt toetust vastuvõtva riigi keele või keelte õppimiseks ning kohalikku elanikkonda tuleks innustada näitama üles huvi uustulnukate kultuuri vastu;
8. keelteoskus ja kultuurilised pädevused on hariduse keskne osa. Korralik esimese keele oskus võib hõlbustada teiste keelte õppimist ning tõhusateks keeleõppe parandamise viisideks on keeleõpe varases eas, kakskeelne haridus ja ainetel õpetamine võõrkeeles;
9. eri keelte kõnelejate vahel toimiva suhtluse tagamiseks on vajalik kvaliteetne suuline ja kirjalik tõlge ning turunduses ja kaupade müümisel ja teenuste osutamisel tuleks pöörata suuremat tähelepanu keeleliste aspektidele, eelkõige audiovisuaalmeedia teenustes.

KUTSUB LIIKMESRIIKE ÜLES KOMISJONI TOEL:

1. töötama koos, et tõhustada Euroopa koostööd mitmekeelsuse vallas ja — asjaomaste sidusrühmadega konsulteerides — püüdlama eespool nimetatud poliitikasuuniste elluviimise suunas, kasutades kogemuste ja heade tavade vahetamise hõlbustamiseks vajaduse korral avatud koordinaatsiooni meetodit;
2. võtma asjakohaseid meetmeid keelte tõhusa õpetamise ja keelte õppimise pidevuse parandamiseks elukestva õppimise perspektiivis, tehes sealhulgas paremini kättesaadavaks kõikidele olemasolevad vahendid ja infrastruktuurid, nii et need oleksid atraktiivsed kõikidele inimestele, töötades välja uusi vahendeid ja suurendades õpetatavate keelte valikut;
3. soodustama oma keelte õppimist teistes liikmesriikides, kasutades sealhulgas rohkem kaugõppetehnoloogiaid, ja innustama vähemkasutatavate ELi keelte ja muude kui Euroopa keelte õppimist;
4. kasutama olemasolevaid vahendeid keeleoskuse kinnistamiseks, näiteks Euroopa Nõukogu Euroopa keeleportfelli ja Europassi keeleportfelli;
5. innustama võtma meetmeid, mis hõlbustavad keelte õppimist erivajadustega inimestel, aidates sel viisil kaasa selliste inimeste paremini ühiskonda integreerimisele, nende karjääri- võimaluste parandamisele ja heaolu suurendamisele;
6. tegema koostööd mitmekeelsusega seotud küsimustega tegelevate rahvusvaheliste organisatsioonidega, eelkõige Euroopa Nõukogu ja Unescoga.

KUTSUB KOMISJONI ÜLES:

1. toetama liikmesriikide jõupingutusi eespool nimetatud prioriteetide elluviimisel;
2. koostama 2008. aasta lõpuks ettepanekud mitmekeelsust käsitleva põhjaliku poliitika raamistikku kohta, milles võetakse nõuetekohaselt arvesse kodanike ja institutsioonide keeleõppega seotud vajadusi, austades sealhulgas nende õigust suhelda Euroopa Liidu institutsioonidega mis tahes liidu ametlikus keeles.